

Трећа и Четврта недеља 30.03-10.04

Наставна јединица за 7 разред

Групе музичких инструмената – Ударалјке

УДАРАЧКИ ИНСТРУМЕНТИ

Ударачки инструменти су они музички инструменти код којих се тон добија ударањем. То је најстарија и најбројнија група инструмената.

Да би се извео тон код ударачких инструмената, потребна су два дела:

1. Део у који се удара (плочице, опне, штапићи, метални тањира, цеви...)
2. Део којим се удара (палице разних врста, штапићи, метални тањир...)

Ударачки инструменти се зову **ПЕРКУСИЈЕ**, а свирачи ударачких инструмената се зову **ПЕРКУСИОНИСТИ**.

На основу тонова који се добијају ударом, ове инструменте можемо да поделимо у две групе:

1. **Ударачки инструменти са одређеном висином тона** (мелодијске ударачке инструменте) код којих тонови имају висину и њима може да се одсвира једноставна или сложенија мелодија
2. **Ударачки инструменти са неодређеном висином тона** (ритмички ударачки инструменти) код којих тонови немају висину и на њема не може да се изводи мелодија, већ само ритам.

На следећем линку имате презентацију за ударалјке које спадају у поменуте две групе. Када кликнете на слику сваког инструмента, отвориће вам се кратки звучни пример за сваки инструмент како би могли и звучно да га препознате. **ОБАВЕЗНО ПОГЛЕДАТИ И ПОСЛУШАТИ ПРЕЗЕНТАЦИЈУ!!!!!!!!!!!!**

https://prezi.com/iqoed3chgjhr/presentation/?utm_campaign=share&utm_medium=copy

Ударалјке са одређеном висином тона:

Металофон - је музички инструмент сличан вибрафону. Разлика је у томе што металофон нема вибрирајући уређај. Резонатор је направљен од дрвета у облику сандучета на коме леже металне плочице. Прилагођен је тако да располаже једном октавом (C-dug лествица, 8 тонова), а може да има и који тон више. Највише се користи као дечији инструмент.

Музички пример : <https://www.youtube.com/watch?v=LKXfzteKU1E>

Ксилофон- је ударачки инструмент састављен од дрвених плочица по којима се удара дрвеним чекићем. Обично има 34-42 плочице, поређане по дужини на одговарајућој резонантној површини у виду четвороугла. Као солистички инструмент је врло активан, јер се поред интересантне боје тонова могу изводити и различите бравуре.

Музички пример : <https://www.youtube.com/watch?v=AhseOwKXpkQ>

Вибрафон-је веома стари инструмент који потиче од металофона. Има 6-15 плочица постављених на једну кутију или изнад резонатора од бамбусове трске.Када се удара у ове плочице добија се тон продужен вибрацијама, зато се и зове вибрафон.Спада у солистички инструмент.

Музички пример: <https://www.youtube.com/watch?v=ODEWu1V3Bn4>

Маримба-је ксилофон чије су дрвене плочице дуже и шире,што инструменту даје дубљи тон.Могао би се назвати и бас –ксилофон, јер им је конструкција иста, али се разликује боја тона. Овај инструмент је донесен из Африке у Јужну Америку.

Музички пример: https://www.youtube.com/watch?v=3v7QC6Bl_7E

Тимпан-су ударачки инструменти чија се висина тона може подешавати. Имају облик казана и спадају међу најважније ударачке инструменте. Метални когао стоји на ножицама и служи као резонатор.Преко котла је затегнута кожа у коју се удара палицама пресвучених филцом, гумом или кожом.Садашњи инструменти имају и уграђену педалу са којом се добија жељени тон.

Музички пример: <https://www.youtube.com/watch?v=qO-plQgyepk>

Звона- су један од најстаријих ударачких инструмената. Изграђује се у различитим величинама.Употребљава се на различите начине, а највише у црквама.У савременим оркестрима замењена су низом цеви које слободно висе у раму,по којима се удара одговарајућим чекићима.

Музички пример: <https://www.youtube.com/watch?v=QPyeU5c5s-g>

Звончићи-Направљен је од низа металних плочица различите величине, а свака плочица је нов тон. Плочице су поређане у два реда по којима се удара металним чекићем. Изгледом је сличан металофону, али се звучно разликује.

Удараљке са неодређеном висином тона :

Гонг- је инструмент са неодређеном висином тона. У пречнику има 205 цм.Кинеског је порекла, а израђује се од легуре бабра, калаја и цинка. Звук гонга је тамне боје, а добија се ударом дрвене палице. Користи се као ефектни инструмент. Заступљен је у симфонијској, оперско-сценској музици, јер има необично мистични звук.

Музички пример: <https://www.youtube.com/watch?v=KYNKFJr8bSA>

Бубањ- је прастари ударачки инструмент, направљен од широког дрвеног или металног обруча, преко којег је са обе стране разапета кожа у коју се удара палицом. Палица је дрвена.Нема одређену висину тона и служи за истицање ритма и појачавање звука. Разликујемо: велики бубањ, мали бубањ (добаш). Бубањ своју примену проналази у готово свим музичким жанровима.

Музички пример: https://www.youtube.com/watch?v=MR35Bf_LxTA

Кастањете- је инструмент од дрвета. Шпанског је порекла где и има највећу примену у Шпанским традиционалним песмама и играма. Направљен је од две дрвене шкољке, које се причврсте за палац леве и десне руке и прстима се удара једна о другу.

Музички пример: <https://www.youtube.com/watch?v=TuHHUDnFS00>

Даире-спадају у фолклорни ударачки инструмент. Други назив за даире је Тамбурин. Инструмент је у виду дрвеног обруча преко којег је разапета кожа, а на рубовима се налазе метални тањираћи.Највише се користи уз песму и игру.

Музички пример: <https://www.youtube.com/watch?v=dIC5tZ5izho>

Триангл-је метална ударалка направљена од металне шипке савијене у облику троугла. Удара се металном шипком у једну или обе стране.Служи као инструмент који даје одређени ефекат.

Музички пример: <https://www.youtube.com/watch?v=ZYbDedbPQKs>

Тапан-је народни инструмент. Представља врсту бубња која се носи на рамену и служи за давање ритма у игри или песми фолклорног карактера.

Музички пример: <https://www.youtube.com/watch?v=RkKYnxneRqw>

Чинеле-сличне већим металним тањирима, на чијем су дну са спољне стране уграђени држачи од коже. Звук се производи ударањем једног тањира о други, али се тањира могу користити и појединачно, ако се о њих удара дрвеним штапићем.

Музички пример:

https://www.youtube.com/watch?v=XwbBpRfwfy4&list=PLmb1JwZP4_3KHBNVR3o7lXuXH2bg-Ko4c

Задатак за ученике:

- Лекцију поделити на два дела, пошто је предвиђена за обраду на два часа.
- Прва лекција су *Ударалке са одређеном висином тона*, а друга лекција су *Ударалке са неодређеном висином тона*.

Ваш задатак је да у свеску направите поделу ударалки, напишете која ударалка у коју групу спада, напишете по ЈЕДНУ најбитнију реченицу о свакој ударалци на основу МУЗИЧКИХ ПРИМЕРА који су вам у виду линкова постављени.(Значи не писати дефиницију, него ВАШЕ запажање о звуку и изгледу тог инструмента).

- На крају, као и за предходне групе треба да одаберете једну ударалку из једне групе, једну из друге групе и нацртате или залепите у свеску.

Не журите! Имате довољно времена, ово је наставна јединица и за следећу недељу.

Задатак, када урадите, пошаљете на маил tamaravuksanovic86@gmail.com

Рок за предају задатка је 15-ти Април.

Поздрав! 😊